

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3200/2023
02.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Дугошија адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији су пуномоћници Драган Стојшић адвокат из ... и Јованка Зечевић Анђелковић адвокат из ..., ради утврђења тековине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1142/22 од 15.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1142/22 од 15.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1142/22 од 15.09.2022. године преиначена је пресуда Основног суда у Пожаревцу П 1169/21 од 27.01.2022. године, тако што је утврђено да је тужиља по основу свог личног рада и улагања сувласник са уделом од $\frac{1}{2}$ на породичном стамбеном објекту По+П+1 површине 141 м², помоћној згради П+0 површине 80 м², помоћној згради површине 21 м² и помоћној згради површине 2 м², означених као објекти број 1, 2, 3 и 4, на скици вештака геометра од 13.06.2019. године, зиданој огради са великом и малом улазном капијом од алуминијума којом је ограђено двориште и бехатон плочама у површини од 315,03 м², све саграђено на парцели .. КО ... у Улици ..., што је тужени дужан признати и дозволити да се тужиља на основу ове пресуде укњижи у катастру непокретности као сувласник са наведеним уделом, односно оствари своја права у катастру непокретности (тачка 1); одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је сувласник парцеле .. КО ... са уделом од $\frac{1}{2}$, што за означену парцелу износи 596/1192 и да се на ту површину упише по основу пресуде, уместо до сада уписане површине од 458/1192, што је тужени дужан признати и дозволити да се тужиља на основу пресуде укњижи у катастру непокретности као сувласник са наведеним уделом (тачка 2); обавезан тужени да исплати тужиљи по основу њеног личног рада и улагања вредност удела од $\frac{1}{2}$ путничког возила марке „Citroen C4 1.6 HDI“, број шасије ..., произведеног 2009. године, са регистарском ознаком ..., износ од 244.566,00 динара са законском

затезном каматом од 13.06.2019. године до исплате (тачка 3) и обавезан тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиљи износ од 508.562,50 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (тачка 4).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је усвојен тужбени захтев, тужени је с позивом на одредбу члана 404. ЗПП благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је у одговору на ревизију предложила да се не дозволи одлучивање о истој и да се ревизија одбаца као недозвољена или одбије као неоснована, а тужени обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

О ревизији туженог није одлучивано на основу члана 404. ЗПП (посебна ревизија), јер је одредбом члана 403. став 2. тачка 2. тог Закона прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су 21.03.1993. године закључиле брак у Србији. Брак је разведен правноснажном пресудом аустријског суда од 08.05.2006. године, која је призната правноснажним решењем Вишег суда у Пожаревцу Р 45/15 од 24.04.2015. године. Странке су живеле и радиле у Аустрији и током брака купиле су плац са старом кућом у месту ..., од новца обезбеђеног из средстава кредита, и на том плацу започели са градњом нове куће. Поравнањем закљученим пред аустријским судом 23.05.2006. године странке су се договориле о заједничком старатељству над тада малолетним дететом и уредиле своје имовинске односе – тужени се обавезао да половину власништва на непокретностима у месту ... пренесе на тужиљу и да самостално исплати кредит код „Bavag Banke“, а обавезу враћања кредита код „Capital Banke“ и позајмице узете од тужиљиног оца странке су заједнички преузеле. Тужени је 07.08.2006. године у Аустрији закључио други брак, који је правноснажно разведен пресудом аустријског суда од 27.03.2015. године. Истог дана тужени и његова друга супруга закључили су поравнање којим су регулисали међусобне односе, тако што је утврђено да је кућа у месту ... искључива својина туженог. Странке од августа 2007. године поново заједно живе у стану у Бечу. Оне су 11.06.2009. године пред Општинским судом у Жабарима, у предмету Р 36/09, закључиле поравнање којим су, након поновног успостављања заједнице живота и рада у августу 2007. године, регулисали имовинске односе настале током трајања њиховог брака и све до момента закључења тог поравнања, тако што су се споразумеле да тужиљи припадне ½ дела парцеле .. и старе куће на тој парцели, парцеле .. и .. све у КО ..., као и ½ дела новосазидане куће од чврстог материјала на парцели .. завршене до плоче изнад приземља и у грубим грађевинским радовима – неомалтерисана, без постављене инсталације и столарије. Заједница живота странака, поново успостављена

након развода њиховог брака, трајала је све до јануара 2015. године. У том периоду странке су по заједничком договору стицале и градиле спорне објекте од средстава остварених њиховим радом и од средстава кредита, а купиле су и предметно путничко возило. Тужилја је радила као чистачица и остваривала је зараду од око 1.200 евра месечно, а тужени као молер и његова зарада је износила око 1.800 евра месечно. Обе странке су радом остваривале и додатне приходе који нису били стални и чија висина је зависила од врсте и обима посла који су радили. У кућу у месту ... странке су се уселиле током 2011. године и то заједнички обележиле у присуству родбине, пријатеља и комшија, а током 2012. године су у тој кући славиле и пунолетство заједничког детета. Разлог престанка заједнице живота странака је тужилино сазнање да тужени има ванбрачно дете.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 177. и члана 180. Породичног закона делимично усвојио тужбени захтев којим је тражено утврђење сувласничког удела тужилје на спорним непокретностима и исплата новчане противвредности њеног удела у стицању путничког возила. По налажењу тог суда, странке су са становишта важећих прописа Републике Србије биле у браку све до уписа чињенице развода њиховог брака у матичну књигу, на основу пресуде аустријског суда признате решењем домаћег суда од 24.04.2015. године, а чињеница да је тужени као аустријски држављанин био у браку са украјинском држављанком је ирелевантна, јер је тај брак ништав због постојања брачне сметње, у смислу члана 33. став 1. Породичног закона. Тужилин удео у стицању спорне имовине по утврђењу првостепеног суда износи 36/100 идеалних делова, имајући у виду висину прихода странака и чињеницу да је тужени дуже радио у иностранству.

Другостепени суд је, одлучујући о жалбама обе странке, преиначио првостепену пресуду и утврдио сувласнички удео тужилје у стицању спорне имовине од $\frac{1}{2}$ идеална дела. По оцени тог суда, тужени неосновано побија првостепену пресуду жалбеним наводима да је тужбени захтев у целисти неоснован јер у време стицања предметне имовине странке нису биле у брачној или ванбрачној заједници, већ је он био у браку са другом женом. Према становишту другостепеног суда, странке су од 2007. године до 2015. године биле у економској заједници у којој су реализовале договор о заједничкој градњи објекта започетог у време када су биле у браку, у вези с чим је нижестепени суд правилно ценио чињеницу да је тужени био у браку са другом женом која није учествовала у стицању спорних непокретности, а њихов удео у стицању оцењен је као подједнак.

Тужени побија другостепену пресуду у делу којим је правноснажно усвојен тужбени захтев због погрешне примене одредбе члана 177. и одредбе члана 180. став 1. Породичног закона. По ставу ревидента, између странака у време стицања спорних непокретности (наставка градње новосаграђеног објекта – радова изведених након закључења поравнања од 11.06.2009. године) није постојала брачна заједница, јер је њихов брак разведен правноснажном пресудом страног суда од 08.05.2006. године и он је све до 27.03.2015. године био у браку са другом женом, са којом је био и у економској заједници.

Одредбом члана 177. Породичног закона одређен је појам деобе заједничке имовине стечене радом у току трајања заједнице живота у браку. Брак странака разведен је пресудом аустријског суда од 08.05.2006. године, која је истог дана постала правноснажна. Та пресуда призната је правноснажним решењем Вишег суда у

Пожаревцу Р 45/15 од 24.04.2015. године и тако изједначена у дејству са домаћом судском одлуком. Према одредби члана 30. став 2. Породичног закона, брак престаје разводом на дан правноснажности пресуде о разводу брака. Стога је брак странака, закључен 21.03.1993. године престао 08.05.2006. године, правноснажношћу стране пресуде о разводу брака која је признањем изједначена у дејству са домаћом пресудом о разводу брака, при чему није од значаја време када је донето решење о признању стране судске одлуке, тако да се спорна имовина не може сматрати заједничком имовином стеченом у браку странака, како то погрешно сматра првостепени суд.

Другостепени суд не наводи одредбе материјалног права на основу којих је извео закључак да су странке спорне непокретности заједнички стекле, али на основу чињеница утврђених у првостепеном поступку закључује да су оне биле у економској заједници и имале споразум о заједничком улагању и градњи спорних објеката, као основ за стицање права својине тужиље.

Одредбом члана 21. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се по самом Закону право својине стиче и стварањем нове ствари. Према члану 22. став 1. тог Закона, лице које од свог материјала, својим радом изради нову ствар, стиче право својине на ту ствар. У означеним одредбама садржан је општи принцип имовинског права да се право својине стиче стварањем нове ствари, односно да лице које својим материјалом и својим радом, а са тиме се може изједначити и својим средствима изради нову ствар, стиче право својине на ту ствар.

У конкретном случају, оценом изведених доказа утврђено је да су странке заједничким средствима наставиле и довршиле изградњу спорних објеката, започетих у време када су биле у браку, на земљишту купљеном у то време. На правну ваљаност усменог споразума странака да заједнички улажу средства у изградњу спорних објеката нема утицаја чињеница да је тужени у то време био у браку са другом женом. Утврђено је и да су странке годину дана након развода брака (током августа 2007. године), у време када се тужени већ налазио у другом браку, поново засновале заједницу живота и рада. Ту чињеницу странке су потврдиле и кроз садржину поравнања од 11.06.2009. године (члан 2. став 1) закљученог у предмету Општинског суда у Жабарима Р 36/09, а она произилази и из њиховог понашања – заједничке прославе завршетка градње куће, обележавања значајнијих догађаја (пунолетство детета, крсна слава и слично), заједнички одласци на прославе и у посете родбини и пријатељима. Таква заједница, по оцени ревизијског суда, може се сматрати и ванбрачном заједницом у смислу члана 4. став 1. Породичног закона, иако је тужени током њеног трајања био у браку, што је брачна сметња прописана чланом 17. наведеног Закона. Међутим, брак који је тужени (српски и аустријски држављанин) закључио са другом женом у Аустрији, као држављанин те државе, није признат у Републици Србији да би могао производити правно дејство на њеној територији и зато представљати брачну сметњу, због које заједница живота и рада странака у време стицања спорне имовине не би могла бити сматрана ванбрачном заједницом, а имовина стечена у тој заједници бити њихова заједничка имовина у смислу члана 191. став 1. Породичног закона, на коју се према ставу 2. тог члана сходно примењују одредбе тог Закона о имовинским односима супружника.

Ревизијским наводима оспорава се и утврђено чињенично стање (члан 407. став 2. ЗПП), али се по оцени Врховног суда у ревизији не наводе убедљиви разлози због

којих би релевантне чињенице, утврђене оценом изведених доказа, биле доведене у сумњу.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда нису били нужни. Зато је захтев тужиље за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић